

دیدگاههای جامعه آزادیخواهان سوسياليست ايران

بيانیه زیر که دیدگاههای آزادیخواهان سوسياليست ايران را که از امضاء کنندگان و حامیان بيانیه شانزدهم آذر ۱۳۶۲ هستند منعکس می‌کند از نظر خوانندگان می‌گذرانیم. گفتن ندارد که قوام و قدرت یافتن هر یک از اجزاء مشکله جمع جمهوریخواهان ملی ایران به نیرومندی مجموعه آن کمک می‌کند. ما توفيق دولستان آزادیخواه سوسياليست خویش را در راه استقرار جمهوری و عدالت اجتماعی در ایران از صمیم قلب خواهانیم.

جامعه آزادیخواهان سوسياليست ايران در اجلس خود به تاریخ اول مهرماه ۱۳۶۳ با تنظیم و تصویب "دیدگاههای جامعه" و انتخاب مسئولین وقت برای سازماندهی بحث‌های نظری و سیاسی، تدوین برنامه و اساسنامه، انتشار دیدگاهها و جلب همفکران، نخستین گام را در راه تشکیل خویش برداشت.

"دیدگاههای جامعه" منعکس گننده عام ترین مواضع و مقدمه منطقی تکوین برنامه سیاسی ما است. بدون چنین مقدمه‌ای پایه‌ریزی یک سیاست اصولی ممکن نیست. با انتشار این سند، ما از همه آزادیخواهان سوسياليست ايران دعوت می‌گنیم که مفاد آنرا مورد بحث و انتقاد قرار دهند و در صورت توافق، در قدم‌های بعدی با ما همگام شوند.

از طرف مسئولین جامعه:
مهران براتی - بیژن حکمت - حمید شوگت

۱- هدف آزادیخواهان سوسياليست ايران، استقرار آنچنان نظامی است که در آن افراد جامعه بتوانند بر اساس آزادی دست یابند. نیل به این هدف جز از طریق انتخاب آگاهانه اکثریت جامعه ممکن نیست و در گروه مشارکت روزافزون مزد و حقوق بگیران و سایر مولدین نعم مادی و معنوی، در گرداندن امور سیاسی، اقتصادی و اجتماعی است. این

کلمه یعنی نفی کنترل مولдин بر کار اضافی خویش همچنان بر جای میماند.

تجربه پیدایش و تکوین کشورهای "سوسیالیسم واقع موجود" نشان میدهد که اشکال معینی از نفی سرمایه، شیوه استثماری دیگری را پدیدآورده که چون اشکال پیش سرمایه‌داری تولید بر قیومیت سیاسی استوار است. نابرابری ناشی از عدم امکان مالکیت که مشخصه جوامع سرمایه‌داری است از این طریق نه تنها از میان نرفته، بلکه آزادیها و حقوق اجتماعی مزدگیران و اعضای جامعه نیز اساساً نفی گردیده است. از اینرو آزادیخواهان سوسیالیست، نفی مالکیت خصوصی و دولتی کردن آن را راهی برای حل تضاد بین مالکیت سرمایه‌داری و حقوق دمکراتیک افراد جامعه نمی‌بینند. اشکال کنترل عمومی – و نه دولتی – تولید را نمی‌توان از قبل پیش‌بینی کرد. این اشکال در دنباله تحقق اهداف اولیه و درنتیجه افزایش توان گردانندگی فردی و دسته‌جمعی کارگران پدیدار می‌گدد.

بنظر ما باید شرایط واقعی شرکت کارگران و سایر مزد بگیران جامعه را در گرداندن تولید فراهم آورد. تحديد حق دخل و تصرف سرمایه‌دار و تفویض بخشی از آن به سندیکاهای کارگری، تدوین قوانین کار، مشارکت سندیکاهای در برنامه‌بازی اقتصادی دولت، تنظیم پرسوه کار، همگردانی و خودگردانی مؤسسات اقتصادی و گسترش "مالکیت‌های اجتماعی"، تعاوی‌ها، مالکیت سندیکاهای و اتحادیه‌ها، مالکیت بخشنده‌ها و شهرداری‌ها... همه گامهای هستند که امکان شرکت عملی کارگران را چه مستقیماً و چه از طریق نهادهای منتخب خویش در گرداندن تولید فراهم می‌آورند.

۵- آزادیخواهان سوسیالیست بر آنکه پیشبرد این سیاست در گرو کوشش برای سازمانیابی کارگران و سایر مردمگیران جامعه است. بدون این سازمانیابی ایجاد و تحکیم دمکراسی نیز که حلقه مرکزی مبارزات سیاسی امروز است، امکان پذیر نخواهد بود. سراغ این کوشش تشکل خود ما و بر قراری پیوند با دیگر آزادیخواهان سوسیالیست ایران می‌باشد.

این طرح در اجلاس اول مهرماه ۱۳۶۳ با تفاضل آراء تصویب شد.

نشانی:

Djame-e C/O
Postfach 330509
1000 Berlin 33
W.Germany

سمتگیری نه از فلسفه تاریخ ویژه‌ای استنبط می‌گردد و نه تحقق آن ضرورتی است که در واقعیت سرنوشته باشد. مشاهده تجربی مبارزات اجتماعی و طبقاتی جوامع پیشرفت‌های سرمایه‌داری، در مقاطع کوتاه و بلند میین این گرایش است.

۶- دمکراسی شهروندی شرط ضروری و نتیجه شکل گرفتن این گرایش در برنامه‌های مختلف سازمانهای حرفه‌ای و سیاسی گوناگون و تقابل این برنامه‌ها در فضای آزاد و عمومی است تا امکان پیگیری و تحقق آنها از طریق نهادهای دمکراتیک قانونگذاری، اجرائی و قضائی فراهم آید. آزادیخواهان سوسیالیست ایران بر این باورند که جز با آزادی و از طریق آزادی نوسازی جامعه و پیشرفت اجتماعی و فرهنگی به رهایی انسان نخواهد انجامید. آزادی در اجتماع اما جز با قبول تنوع عقاید و منافع بخش‌های گوناگون جامعه و تبلور سازمانی آنها در احزاب و جنبش‌های سیاسی و نهادهای حرفه‌ای ممکن نیست. بر این پایه ما دمکراسی پارلمانی و دولت دمکراتیک را مناسب‌ترین شکل تحقق آزادیهای اجتماعی و خامن پایداری آنها میدانیم.

۳- در چنین دورنمایی دولت دمکراتیک – یعنی مجموعه نهادهای قانونی که متصمن شرکت برابر مردم در تصمیم گیری‌های اجتماعی و دخالت آنان در گرداندن امور جامعه است – نه تنها مانع در برابر جنبش کارگری نیست، بلکه وسیله تعمیم و تثبیت مطالبات آن است. طبیعتاً دولت دمکراتیک تا جایی که بر شیوه تولید سرمایه و ضرورت‌های بازار جهانی است. ولی دولت در عین حال خود حوزهٔ مبارزات اجتماعی و اقداماتش منتج از توازن نیروهای سیاسی جامعه است. از دیدگاه استراتژیک محتوای دولت با دگرگونی زمینه آن تغییر کرده و دولت خود یکی از وسائل تغییر است.

اساس سیاست ما بر دمکراتیزه کردن هر چه بیشتر دولت یعنی ایجاد و گسترش مجامع شهروندان در سطح کشور و در سطوح مختلف فعالیت اجتماعی، کوشش در گسترش صلاحیت آنها و شرکت روزافزونشان در تصمیمات جزئی و کلی استوار است.

۴- دمکراسی شهروندی در کنار آزادیهای فردی و اجتماعی، حق مالکیت را نیز شامل می‌شود. پیامد تأثید حق مالکیت برای همه افراد جامعه توجیه مالکیت خصوصی سرمایه‌داری نیز هست و انباشت و تراکم سرمایه در دست یک اقلیت، اکثریت جامعه را از امکان تملک محروم مینماید. اما برداشتن مالکیت خصوصی سرمایه‌داری تا زمانی که اساب و اشکال واقعی جایگزینی آن در همین جامعه بوجود نیامده باشد، فقط مالکیت خصوصی را برداشته و مالکیت انحصاری دولت را جایگزین آن می‌سازد و در نتیجه استثمار بمعنی دقیق